

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 9P/28/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916202237
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2016:5916202237.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudcom JUDr. Vladimírom Topoľančíkom vo veci starostlivosti súdu o mal. deti: N. I., nar. XX.XX.XXXX, V. I., nar. XX.XX.XXXX a A. I., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom ako matka, všetky v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, deti rodičov: E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. č. X/X, XXX XX P. a B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XX, XXX XX C., okres P., o návrhu otca na zníženie výživného

rozhodol:

Súd návrh v celom rozsahu zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.04.2016 sa otec maloletých detí N. I., V. I. a A. I. domáhal, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na sumu po 27,12 eur mesačne na každé z maloletých detí počnúc od podania návrhu na začatie konania do budúca. Po skutkovej a právnej stránke otec maloletých detí návrh na začatie konania odôvodnil tým, že naposledy bolo upravované jeho výživné na maloleté deti rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/17/2014-59 zo dňa 14.04.2014, ktorým mu bolo zvýšené výživné na sumu po 70,-eur mesačne na každé z maloletých detí počnúc od 17.03.2014 do budúca. Návrh na začatie konania súčasne odôvodnil tým, že jeho príjmové a majetkové schopnosti mu nedovoľujú platiť výživné v súdom určenej výške, nakoľko by v súčte na 3 maloleté deti mal platiť výživné vo výške 210,-eur mesačne. On je však nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, keď jeho príjem pozostáva len z dávok v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur mesačne. V minulosti vykonával pracovnú činnosť v pracovnom pomere, ktorý skončil z dôvodov na strane zamestnávateľa a neskôr jeho možnosť privyrobenia si, i keď veľmi nepravidelne aspoň malej sumy skončila, nakoľko sa mu nepodarilo nájsť si prácu ani len brigádnicky. Jeho mesačné výdavky, ako aj náklady na stravu nie je schopný plniť sám, ale len za pomoci svojej matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Táto mu pomáha uhrádzať aj iné náklady, ktoré má, avšak ani jej dôchodok nepostačuje. S úhradou dlžného výživného mu pomohla rodina. V dôsledku neprimerane určenej vyživovacej povinnosti sústavne čelí hrozbe trestného stíhania a následného výkonu trestu odňatia slobody, keď orgány činné v trestnom konaní ani súd vôbec neberú do úvahy fakt, že on z toho, čo dostáva od štátu na dávkach v hmotnej núdzi nie je schopný ani vyžiť, ani platiť výživné vo výške, akú určil súd. Keďže jeho vyživovacia povinnosť nezodpovedá jeho príjmom spôsobilo to, že bol naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Ružomberok č.k. 1T/27/2015-97 uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmieneným odkladom na 3 roky. Zmena jeho pomerov oproti ostatnému rozhodnutiu súdu nepochybne spočíva v tom, že ako evidovaný nezamestnaný vzhľadom na súčasnú hospodársku situáciu a mieru nezamestnanosti v SR aj v okrese Ružomberok nie je schopný nájsť si prácu, a teda jeho jediným príjmom sú dávky v hmotnej núdzi, ktoré mu vypláca štát a on nemá žiadny ďalší majetok ani

možnosť ho získať. Nie je preto schopný platiť svojim deťom súdom určené výživné, aj keď nepopiera, že deti majú svoje nároky a on by tieto nároky rád plnil aj vo väčšom rozsahu, keby mal z čoho.

Na pojednávaní otec maloletých detí v celom rozsahu zotrval na podanom návrhu na začatie konania. Súčasne však poukázal na to, že od rozsudku tunajšieho súdu č.k. 5P/90/2014-55 zo dňa 24.02.2015 (t.j. rozsudku, ktorým bol naposledy zamietnutý jeho návrh na zníženie výživného) nedošlo na jeho strane k žiadnym zmenám, keď on aj v čase predmetného rozhodnutia bol nezamestnaný. V priebehu minulého roka mal síce zlomený palec a prsty na pravej ruke, avšak v súčasnosti už nie je práceneschopný. Jediná zmena, ku ktorej došlo od pôvodného rozhodnutia bola tá, že on bol ku dňu 26.04.2016 vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespokojnosť. Pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, tento je rovnaký ako v čase rozhodnutia tunajšieho súdu č.k. 5P/90/2014-55, keď jeho zdravotný stav sa nijakým spôsobom nezlepšil, ale súčasne ani nezhoršil.

Matka maloletých detí vo svojej výpovedi nesúhlasila so znížením výživného ani len čiastočne. Poukázala na to, že na jej strane nedošlo od rozhodnutia tunajšieho súdu, ktorým bolo naposledy zvýšené výživné na maloleté deti, resp. od rozhodnutia súdu, ktorým súd naposledy zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti k žiadnym zmenám. Ona je aj v súčasnosti poberateľkou rodičovského príspevku, keď v tejto súvislosti uviedla, že jej nebol predmetný rodičovský príspevok vyplácaný cca 7 mesiacov z dôvodu, že jej bolo sťahované náhradné výživné, ktoré jej platil otec maloletých detí. Ona naďalej spláca úver, ktorý si zobrala spolu s otcom maloletých detí na kúpu plastových okien v rodinnom dome jeho matky, a teda platí za úver, z ktorého nemá žiadny úžitok. Ani na strane maloletých detí nedošlo k žiadnym dôvodom, ktoré by mali za následok zníženie výživného na maloleté deti zo strany otca maloletých detí.

Kolíznym opatrovníkom maloletých detí nesúhlasil s návrhom na začatie konania, keď poukázal na to, že na strane otca maloletých detí od ostatného rozhodnutia súdu sa nijakým spôsobom nezmenili pomery. Taktiež poukázal na to, že otec maloletých detí nevyvíja dostatočnú snahu o zlepšenie svojej sociálnej situácie a situácia, do ktorej sa dostal, je spôsobená výlučne jeho pričinením.

Súd okrem výsluchu účastníkov konania vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a oboznámením sa s pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 9P/17/2014, osobitne s rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/17/2014-59 zo dňa 14.04.2014 a spisom tunajšieho súdu sp.zn. 5P/90/2014, osobitne s rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/90/2014-55 zo dňa 24.02.2015, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Rodičia maloletých detí sú bývalými manželmi, pričom ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/9/2012-33 zo dňa 13.03.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27.04.2012. Týmto rozsudkom boli maloleté deti N. I., V. I. a A. I. zverené do osobnej starostlivosti matky maloletých detí s tým, že obidvaja rodičia mali maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Súčasne bola otcovi maloletých detí uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého N. I. výživným vo výške 60,-eur mesačne a na výživu maloletej V. I. a A. I. výživným po 50,-eur mesačne na každú z nich počnúc právoplatnosťou výroku predmetného rozsudku. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/17/2014-59 zo dňa 14.04.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 14.05.2014 bol zmenený rozsudok tunajšieho súdu č.k. 5P/9/2012-33 zo dňa 13.03.2012 v časti o určenie výživného na maloleté deti tak, že otcovi maloletých detí bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške po 70,-eur mesačne na každé z maloletých detí, počnúc od 17.03.2014 do budúcnosti. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/90/2014-55 zo dňa 24.02.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 25.03.2015, súd návrh otca maloletých detí na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ ide o pomery rodičov maloletých detí, z ktorých súd vychádzal v rozsudku č.k. 9P/17/2014-59 zo dňa 14.04.2014 (t.j. v rozsudku, ktorým bolo naposledy zvyšované výživné na maloleté deti), tak matka maloletých detí bola v tom čase na materskej dovolenke, keď jej mesačný príjem predstavoval sumu 458,-eur (bol tvorený rodičovským príspevkom a prídavkami na 4 deti a výživným), bývala s maloletými deťmi v 3-izbovom nájomnom byte, keď náklady na nájomné a elektrinu predstavovali sumu 352,-eur mesačne, na ktorých sa matka podieľala v rozsahu 1-ice. Otec maloletých detí bol v tom čase zamestnaný v Poľnohospodárskom družstve Likavka, kde jeho čistá mzda v období od 03/2013 do 02/2014 predstavovala sumu 441,-eur. Otec uhradil zálohové platby za elektrinu a rozhlas + TV vo

výške 100,64 eur. Býval v spoločnej domácnosti so svojou matkou, s ktorou sa podieľal na uhrádzaní všetkých výdavkov v domácnosti.

Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 5P/90/2014-55 zo dňa 24.02.2015 vyplynulo, že otec maloletých detí skončil pracovný pomer na vlastnú žiadosť v Poľnohospodárskom družstve v Likavke podľa § 60 Zákonníka práce dohodou ku dňu 31.11.2014. Otec maloletých detí poberal nemocenské dávky, celkovo za obdobie 5/2014 až 11/2014 boli vyplatené otcovi maloletých detí nemocenské dávky vo výške 1.778,50 eur a od 01.12.2014 do 31.01.2015 mal vyplatenú dávku v nezamestnanosti vo výške 281,-eur mesačne, keď nárok na dávku v nezamestnanosti mal do 31.05.2015. V čase predmetného rozsudku bola matka maloletých detí naďalej na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavky na maloleté deti. Dňa XX.XX.XXXX sa jej narodil syn C. I.. Matka v tom čase spolu s maloletými deťmi a priateľom žila v spoločnej domácnosti v prenajatom byte na základe nájomnej zmluvy zo dňa 10.10.2013, uzavretej medzi prenajímateľom L. T. a matkou maloletých detí, pri dohodnutej výške nájomného 310,-eur mesačne.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť len ak sa zmenia pomery na strane účastníkov konania. Nie každá zmena pomerov však zakladá dôvod na zmenu takéhoto rozhodnutia. K vydaniu nového rozhodnutia meniaceho pôvodné rozhodnutie možno pristúpiť iba vtedy, ak nastala zmena závažnejšieho charakteru. Rozhodne nie je žiadúce a prípustné reparaovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. Relevantnosť zmeny pomerov sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi. Zmena pomerov musí nastať po pôvodnom rozhodnutí, ktorým bola určovaná vyživovacia povinnosť. Súd v „novom“ konaní nie je oprávnený prihliadať na okolnosti, ktoré boli na strane účastníkov dané už v čase ostatného rozhodnutia, lebo v opačnom prípade by išlo o neprípustné reparaovanie pôvodného rozhodnutia.

V súdnej veci tak z listinných dôkazov, ako aj z výpovedí obidvoch účastníkov konania vyplynulo, že od ostatného rozhodnutia súdu, ktorým bolo na maloleté deti zvýšené výživné na 70,-eur mesačne na každé z maloletých detí, došlo na strane otca maloletých detí k zmene, a to že menovaný dňom 31.11.2014 skončil pracovný pomer dohodou, keď menovaný je v súčasnosti nezamestnaný a od 26.04.2016 bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespokojnosť. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že na strane matky maloletých detí nedošlo k žiadnym zmenám. Pokiaľ ide o potreby maloletých detí, samotný otec maloletých detí poukázal na to, že je si vedomý vyšších nárokov maloletých detí, avšak tieto nemá z čoho uspokojiť.

S poukazom na vyššie uvedené súd konštatuje, že skončenie pracovného pomeru otca maloletých detí s Poľnohospodárskym družstvom v Likavke bolo predmetom preskúmania tunajším súdom vo veci vedenej pod sp.zn. 5P/90/2014, keď súd v rozsudku č.k. 5P/90/2014-55 zo dňa 24.02.2015 konštatoval, že pokiaľ ide o skončenie predmetného pracovného pomeru, je potrebné vychádzať z § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine, t.j. že otec detí sa vzdal výhodnejšieho zamestnania bez dôležitého dôvodu, a preto súd na túto skutočnosť nemohol prihliadnuť (pozn. ak by k preskúmaniu tejto skutočnosti pristúpil, mohlo by tým dôjsť k zákonom neprípustnej reparácii právoplatného rozhodnutia súdu). Rovnako sa súd v konaní o predchádzajúcom návrhu otca na zníženie výživného zaoberal aj otázkou zdravotného stavu otca maloletých detí, pričom súd v tomto konaní poukázal na to, že zdravotné dôvody, pre ktoré mal otec maloletých detí ukončiť pracovný pomer u pôvodného zamestnávateľa, otec v konaní nijakým spôsobom nepreukázal.

S poukazom na vyššie uvedené súd v prejednávanej veci nemohol prihliadnuť na skutočnosti, ktoré boli na strane účastníkov dané už v čase rozhodnutia súdu o predchádzajúcom návrhu otca na zníženie výživného, nakoľko týmito dôvodmi sa zaoberal súd v predchádzajúcom konaní a súd v súdnej veci nie je oprávnený na tieto dôvody prihliadnuť. Samotný otec maloletých detí poukázal na to, že na jeho strane nedošlo k žiadnej zmene, pričom samotný dôvod, že otec maloletých detí sa dostal do finančnej situácie, ktorú ako súd zdôrazňuje si spôsobil sám, nemôže zakladať dôvod na zníženie výživného. Podľa vyjadrenia samotného otca maloletých detí jedinou skutočnosťou, ktorá ako nová nastala po rozhodnutí o predchádzajúcom návrhu na zníženie výživného podaného z jeho strany bola tá skutočnosť, že menovaný bol ku dňu 26.04.2016 vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Táto skutočnosť iba potvrdzuje to, že otec maloletých detí nevynakladá dostatočné úsilie na to, aby sa zamestnal, a tým zlepšil svoje majetkové pomery, na čo vo svojom vyjadrení poukázal aj kolízny opatrovník maloletých detí. Pokiaľ potom otec poukazoval na zlú situáciu na trhu práce ako dôvod, pre ktorý sa nemôže zamestnať, súd konštatuje, že túto skutočnosť nijakým spôsobom v konaní nepreukázal, a práve naopak to, že bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie iba potvrdzuje jeho ľahkovážny prístup k hľadaniu si zamestnania, čo rozhodne nemôže byť na ujmu maloletých detí.

Keďže na strane účastníkov konania nenastali žiadne zmeny, ktoré by mali za následok zníženie výživného zo strany otca na maloleté deti, súd návrh na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 OSP
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 OSP),

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).